

DATUM 2026-03-03
 DNR. 25/02185-1
 HANDLÄGGARE Renée Fischbach Engelberg
 TELEFON 040-6350826
 E-POST Renee.fischbachengelberg@vasyd.se

FRÅN/ GÄLLER:
 STK 2025-1925
 Naturvårdsverket -25-004563

Yttrande till Förslag på komplettering av EU – förordningen om förpackningar i svensk rätt

VA SYD har fått ovan rubricerat ärende för yttrande till Stadskontoret. VA SYDs synpunkter översänds härmed.

Om VA SYD

VA SYD är ett kommunalförbund som utvecklar och vårdar VA-system och avfallshantering i Sydvästra Skåne.

VA SYDs avfallsavdelning ansvarar för insamlingen av kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar i Malmö stad och Burlövs kommun. Ansvarig politisk instans är Tekniska nämnden i Malmö, genom avtal med Burlövs kommun. Avfallshierarkin genomsyrar det övergripande arbetet, där det är prioriterat att avfallsmängderna ska minska, återbruket ska öka och att det avfall som ändå uppkommer ska tas hand om på ett så miljövänligt sätt som möjligt för att kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Bakgrund

Eu har skickat den nya EU förpackningsförordningen till medlemsstaterna för att implementera senast augusti 2026. Naturvårdsverket har fått detta i uppdrag av regeringen. Man har beslutat att man ersätter den gamla förpackningsförordningen med den nya EU förordningen med hjälp av kompletteringar och tillägg för att skapa tydlighet och göra det praktiskt hanterbart.

Vi på VA SYD ser att denna remiss i största del handlar om att implementera den nya förordningen i lagstiftningen och därför blir definitioner och hänvisningar till paragrafer en stor del i implementeringen. Detta överlåter vi till Avfall Sverige att ha koll på. VA SYD lägger sin huvudfokus på yttranden som rör kapitel 4 men vi svarar även kort på andra kapitel och bilagor i remissen. Den nya förordningen träder i kraft med start från augusti 2026. Fokus och syftet med förordningen är ökad materialåtervinning och minskad mängd förpackningar. Den största påverkan ligger hos förpackningsproducenter.

Övergripande ställningstaganden:

- VA SYD invänder inte mot förslagen om reglering av kvalitet i relation till det kommunala insamlingsansvaret för förpackningsavfall, men gör vissa specifika ställningstaganden kring formulering och definitioner av högkvalitativ materialåtervinning. VA SYD vill poängtera vikten av tydliga gränsdragningar mellan ansvarsområden och kriterier för kunna avgöra högkvalitativ återvinning.
- VA SYD tillstyrker undantag för övrigt förpackningsmaterial, men begär förtydliganden, samt att trä inkluderas.
- VA SYD tillstyrker förtydligandet om producentansvar för farliga förpackningar men gör vissa specifika ställningstaganden. Läs mer i nedan avsnitt.
- VA SYD står bakom att vara restriktiv med miljöstraffsavgifter, säkerställa proportionalitet och tydlig tillsynsvägledning.
- VA SYD tror på att motverka detaljstyrning av insamlingslösningar och att säkra kommunal flexibilitet och innovation.

Specifika ställningstaganden per kapitel

Kap 4 – Förslag till förordning (2026:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om förpackningar.

Förslaget innehåller kompletteringar och harmonisering till det regelverk som EU förordningen innebär. Syftet med förordningen är att krävställa design, återanvändning och materialåtervinning av förpackningar.

4.1 - Innehåll och tillämpningsområde - VA SYD tillstyrker förslaget.

4.2 – Hållbarhetskrav – VA SYD instämmer med Naturvårdsverkets förslag.

4.3 - Etikettering, märkning och information - VA SYD instämmer med Naturvårdsverkets förslag.

4.4 – Förslag om plastbärkassar – VA SYD instämmer med Naturvårdsverkets förslag.

4.5 – Förslag på hantering av förpackningar och förpackningsavfall - VA SYD instämmer med Naturvårdsverkets förslag.

4.6 – Producentansvarsorganisationer för förpackningar - VA SYD instämmer med Naturvårdsverkets förslag.

4.7 - Förslag på insamling av förpackningsavfall från hushåll och vissa verksamheter

4.7.1 – Kommunernas insamlingsansvar - VA SYD tillstyrker

4.7.2 – Undantag från separat insamling av övrigt förpackningsmaterial - VA SYD är positiva men lyfter vikten av att inte detta ska tolkas som krav på flera insamlingsplatser och VA SYD utgår därmed att detta ersätts utifrån en schablon från respektive insamlad materialström.

4.7.3 - Insamling av komposterbara förpackningar

VA SYD tillstyrker detta. Bra att Naturvårdsverket föreslår att endast fruktetiketter och tepåsar ska omfattas och inte andra typer av förpackningar. Viktigt att nuvarande standard för kompostering uppdateras och inkluderar rötning eftersom detta är gängse behandlingsteknik i Sverige/Norden. Det är viktigt med rena flöden av matavfall för att bibehålla en hög kvalitet på den biogödsel som produceras i biogasanläggningarna.

VA SYD tillstyrker förslag om inga ytterligare förpackningar ingår i ovan krav. Det är kommunikativt svårt att förmedla sorteringshänvisningar där vissa produkter eller förpackningstyper kan sorteras med matavfallet. Även i ett framtida scenario med en standard som omfattar rötning så är det oklokt att inkludera förpackningsavfall i den avfallsström, dvs livsmedels- eller köksavfall, som går till biogas- och biogödselproduktion. Förpackningsavfall bör hållas kvar i materialåtervinningsströmmar.

4.7.4 - Förpackningar som på grund av sina farliga egenskaper ska klassificeras som farligt avfall när de blir avfall

VA SYD tillstyrker förslaget om vikten av att inkludera förpackningar som klassas som farligt avfall i ersättningen från producentansvar.

VA SYD anser det svårhanterligt att ur ett sorterings- och insamlingsperspektiv särskilja på förpackningar med avfall och förpackningar med farligt avfall. Exempelvis får kommunerna nu ersättning för lustgastub, som en förpackning, men skulle inte få ersättning för en förpackning som till ex en målarburk. VA SYD anser att ersättning för förpackning med farligt avfall bör ersättas av producentansvaret.

4.7.5 - Kommuners ansvar för kvalitet

VA SYD delar målsättningen i EU:s förpackningsförordning (PPWR) om ökad materialåtervinning och högkvalitativ materialcirkulation. Det är positivt att Naturvårdsverket tydliggör kvalitetsfrågans betydelse i insamlingsledet. Samtidigt innebär förslaget ett utökat ansvar för kommunerna som i nuvarande utformning riskerar att bli otydligt, svårtolkat och kostnadsdrivande.

Rådighet och ansvar: Naturvårdsverket föreslår att kommunen ska säkerställa att det insamlade förpackningsavfallet i största möjliga mån endast innehåller förpackningar och hanteras så att materialåtervinning underlättas.

VA SYD har rådighet över insamlingssystemens utformning, information till hushåll samt hantering och omlastning av material. Däremot saknar VA SYD rådighet över hushållens faktiska sorteringsbeteende och över förpackningars design och återvinningsbarhet.

VA SYD anser därför att det föreslagna kvalitetsansvaret för kommunerna måste utformas som ett systemansvar med åtgärdsansvar för system och infrastruktur för de delar som kommunerna har rådighet över och inte som ett resultatansvar för den faktiska kvalitetsnivån i det insamlade materialet.

Behov av tydliga och mätbara kriterier: Begrepp som "hög kvalitet", "i största möjliga mån" och

”underlättar materialåtervinning” saknar i förslaget närmare definition. Utan nationellt fastställda och mätbara kriterier riskerar tillämpningen att bli oenhetlig och rättsosäker.

VA SYD anser att kvalitetskraven måste konkretiseras i föreskrifter med tydliga och jämförbara indikatorer innan tillsyn och eventuella förelägganden kan bli aktuella.

Ansvarsfördelning och producentansvar: Förpackningars materialval och konstruktion har avgörande betydelse för möjligheten till materialåtervinning och ligger utanför kommunens kontroll. VA SYD ser en risk att brister i förpackningsdesign eller i producentansvarsorganisationernas system i praktiken belastar kommunen.

Ansvarsfördelningen mellan kommunens insamlingsansvar och producenternas ansvar för återvinningsbarhet måste därför tydliggöras. VA SYD anser inte att inom vårt uppdrag kunna hållas ansvariga för kvalitetsbrister som uppstår efter överlämnandet till producentansvarsorganisation.

Ekonomiska förutsättningar och genomförande: Förslaget medför sannolikt ökade kostnader för uppföljning, kontroll, anpassade insamlingslösningar och förstärkt kommunikation. VA SYD anser att nya krav måste förenas med full kostnadstäckning enligt producentansvarsprincipen. Ersättningsföreskrifter bör vara beslutade innan kraven träder i kraft. VA SYD anser vidare att införandet bör föregås av nationell vägledning och en övergångsperiod med stödjande tillsyn.

VA SYD s Samlade bedömning av 4.7.5

VA SYD stödjer ambitionen att stärka kvaliteten i det insamlade förpackningsavfallet. För att förslaget i avsnitt 4.7.5 ska vara rättssäkert och genomförbart och kunna agera effektivt i arbetet med att få Sverige att nå målen om ökad materialåtervinning anser VA SYD det behövas:

- tydligt preciserade och mätbara kvalitetskriterier
- en klar ansvarsfördelning mellan kommun och producent
- säkerställd full kostnadstäckning
- nationell vägledning inför ikraftträdandet.

4.8-Förslag på insamling av förpackningsavfall från verksamheter:

VA SYD är positiva till att denna fråga får ett ökat fokus då vår upplevelse är att det är låg utsorteringsgrad gällande förpackningsavfall, särskilt plast, från verksamheter. Det vill säga stor andel felsorterat i restavfallet från verksamheter. ÅVS används troligtvis i stor grad för sortering och/eller dumpning av verksamheters förpackningsavfall. Verksamheter behöver erbjudas attraktiva lösningar för egen avlämning tex kort avstånd till mottagningsplats samt attraktiva öppettider. Alternativt bör verksamheter erbjudas FNI-lösningar i högre grad.

VA SYD tillstyrker att systemet för insamling dimensioneras utifrån antalet verksamheter. Vidare anser VA SYD att man även bör se övre nivå av servicegrad för verksamheterna. Minst en mottagningsplats per kommun ger inte så bra verktyg för tillsyn som sedan behöver trycka på NPA att de bör upprätta flera i de kommuner med större behov tex storstäderna.

VA SYD anser också att det är bra att NPA tar emot förpackningsavfall utan kostnad som sorterats ut från restavfall i eftersorteringsanläggningar. Därutöver anser VA SYD att det är viktigt att utvärdera möjligheten till ersättning för sådant material som sorterats ut från eftersorteringsanläggningar i syfte att öka de ekonomiska incitamenten.

4.9 – Förslag på retursystem - VA Syd har inga kommentarer. Det ligger utanför vårt uppdrag.

4.10 – Förslag på system för återanvändning - VA SYD tillstyrker förslaget

4.11 - 4.14 - VA SYD har inga kommentarer. Utanför VA SYD s uppdrag.

4.15 - Förslag på mål för insamling, materialåtervinning, minskad nedskräpning och innehåll av återvunnen plast:

4.15.1 - Insamlingsmål

VA SYD ställer sig positiva till nya insamlingsmål med förutsättning att en enhetlig och tydlig beräkning för insamling av förberedande för materialåtervinning fastställs. Detta borde förenkla arbetet inom kommuner att kunna prioritera insatser för ökad materialåtervinning. Ett insamlingsmål bör förtydliga kommunernas roll och ansvar som avfallsaktör att ges förutsättningar för att uppnå insamlingsmålen.

Dock vill VA SYD understryka att här finns mycket arbete kvar att göra för uppföljning av data kopplat till insamlade volymer och aktör som i sin tur förtydligar ansvaret för grad av genomförande. Vilka volymer har samlats in av verksamheter och vilka av kommunerna under kommunalt avfall? Det är också viktigt att fastställa vilka tekniker inom sortering - insamlingsledet som krävs för respektive aktör för att ge förutsättningar för dessa ökade insamlingsmängder. VA SYD tror inte att endast fullständig utbyggnad av FNI kommer räcka. Vidare anser VA SYD med dagens förutsättningar är ett insamlingsmål för plast på 82 % är för högt att uppnå med dagens förutsättningar. Det kommer att krävas investeringar för att uppnå den nivån och förutsättningar för sådana investeringar måste då prioriteras i politiken.

VA SYD saknar också ett tydligare och konkret alternativ till om man inte når upp till denna insamlingsnivå. En sådan alternativkostnad underlättar investeringsbeslut i tekniska lösningar.

VA SYD förutsätter att insamlingsmålet för plast inkluderar pantsystemet för plastflaskor.

VA SYD anser att övriga förslag på insamlingsmål avseende järnmetall och aluminium, glas samt papper och kartong låter rimliga.

4.15.2 – Mål för materialåtervinning

VA SYD tillstyrker förslaget för glas, papper och kartong. VA SYD tillstyrker mål på materialåtervinning för förpackningar av övriga material på 15% men tycker det är svårt att bedöma konsekvenserna för praktisk tillämpning.

4.15.3 – mål för minskad nedskräpning - VA SYD har inga kommentarer

4.15.4 - Mål för återvunnen råvara

VA SYD delar Naturvårdsverkets förslag. Det är viktigt att behålla det nuvarande målet i väntan på införandet av PPWR. Det är mycket viktigt att stimulera efterfrågan på återvunnen råvara och en av de avgörande faktorerna i syfte att stärka den cirkulära ekonomin.

4.16. 1 – Åtgärder för att främja återanvändning och påfyllning

VA SYD positiva till förslaget men ur ett förebyggande perspektiv önskas mer konkreta förslag, exempelvis att ange mål med en andel av påfyllningsbara förpackningar inom verksamheter som säljer eller tillgodoser förpackningar.

4.16.2 – Minimandel för avfallsförebyggande åtgärder

Att producenter föreslås en minimandel för förebyggande åtgärder för avfallsminskade är VA SYD positiva till men det bör specificeras till vilka åtgärder för transparens och mätbarhet.

4.17 - 4.18 - VA SYD har inga kommentarer

Kap 5:

VA Syd har inga kommentarer då detta är utanför vårt uppdrag.

Kap 6 – förslag om ändring avfallsförordningen

VA SYD har inga kommentarer. Förslaget berör anmälningsskyldighet för verksamheter som producerar förpackningar samt att avfallsplan på nationell nivå kompletteras för att harmonisera med EU's förordning. Detta berör inte VA SYDs uppdrag.

Kap 7 - Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:996) om engångsförpackningar.

VA SYD är positiva till förslaget syfte men ställer sig frågande till om tillsyn har resurser att följa upp de krav som ställs på verksamheter med engångsförpackningar så att det blir effektivt, det vill säga att minska volymen engångsförpackningar? Ett förtydligande av vilken tillsyn som avses hade varit bra. Vidare ser vi en risk med att vissa verksamheter kan komma att beställa in färdigt förpackade varor för att slippa kravet på återanvändbara förpackningar eftersom detta blir undantaget vilket i praktiken kan innebära ökade volymer av förpackningsavfall. Förslaget gör det inte lättare att göra rätt för verksamheter.

VA SYD föreslår därför att kommuner genom Naturvårdsverkets vägledning uppmuntrar kommunerna att samverka lokalt med aktörer för att underlätta införande av flergångsförpackningar samt genom informationsinsatser till verksamheter via kommunens informationskanaler.

Kap 8 – Förslag till ändring om nedskräpningsavgifter

VA SYD har inga kommentarer, detta ligger utanför vårt uppdrag.

Kap 9 - 12

VA SYD har inga kommentarer

13.2 Berörda aktörer och samlade konsekvenser

VA SYD håller med i bedömningen av konsekvensanalys för kommuner.

Bilaga 1: Artiklar där Naturvårdsverket gör bedömningen att inte använda möjlighet till handlingsutrymme

Artikel 9.2 a och b

VA SYD tillstyrker förslaget. Viktigt att inte riskera en kvalitetsförsämring avseende det insamlade livsmedels- och köksavfallet genom att införa krav på fler komposterbara förpackningar.

Artikel 12.1, 12.10, 23.3, 25.2, 25.4, 25, 44.3, 44.5, 44.7, 44.8, 44.9, 44.10, 45.5, 48.4, 50.8

VA SYD tillstyrker förslagen.

46.4 - Offentliggörande av information om återvinning och materialåtervinning

VA SYD tillstyrker bedömningen av inte använda handlingsutrymme. Däremot vill VA SYD poängtera vikten av transparens som en möjlig faktor till rätt insatser för att möjliggöra ökad materialåtervinning. VA SYD vill trycka på att det råder idag en brist på tillförlitliga data och att en nationell styrning kring datainhämtning skulle ge en skjuts till arbetet med ökad materialåtervinning genom tydligare utfall från det som idag görs.

48.2 – Prioriterad tillgång till återvunnet material

VA SYD tillstyrker bedömningen men vill lyfta vikten av att en ökad cirkulär materialåtervinning kräver system och infrastruktur för att skapa en efterfrågan. Att prioritera tillgången av återvunnet material kan också handla om att arbeta med att skapa cirkulära affärsmodeller och relationer. Oftast finns teknik men svårigheten i att säkerställa volym och rena materialströmmar är ett hinder för återvinningsmarknaden.

Bilaga 2:

Nuvarande reglering ersätts av EU - förordningen - inga kommentarer.

Handläggning och underskrift

Vid den slutliga handläggningen har deltagit *Sandra Kvarnström, Caroline Steinwig, Maria Olsbäck, Mathilda Bentell, Katja Andersson, Renée Fischbach Engelberg.*

Gunilla Holmberg

Chef avfallsavdelningen, VA SYD

Verifikat

Titel: Yttrande VA SYD Förslag på komplettering av EU-förordningen
om förpackningar i svensk rätt
ID: 2d9d06e0-16ea-11f1-857a-65b800be5140

Status: Signerat av alla
Skapat: 2026-03-03

Underskrifter

VA SYD 2220002378
Gunilla Holmberg
Gunilla.Holmberg@vasyd.se
Signerat: 2026-03-03 11:22 BankID GUNILLA HOLMBERG

Filer

Filnamn	Storlek	Kontrollsumma
Yttrande VA SYD Förslag på komplettering av EU-förordningen om förpackningar i svensk rätt.pdf	287.5 kB	17a7 eb00 b80a 4f75 6899 d8d0 924f baf7 2581 88ca 5a41 461f c3bb 5a80 db9d 0676

Händelser

Datum	Tid	Händelse
2026-03-03	11:19	Skapat Malin Backman, VA SYD 2220002378. IP: 193.180.63.4
2026-03-03	11:22	Signerat Gunilla Holmberg, VA SYD Genomfört med: BankID av GUNILLA HOLMBERG. IP: 193.180.63.4

Verifikat utfärdat av Svensk e-identitet AB
Detta verifikat bekräftar vilka parter som har signerat och innehåller relevant information för att verifiera parternas identitet samt relevanta händelser i anslutning till signering. Till detta finns separata datafiler bifogade, dessa innehåller kompletterande information av teknisk karaktär och styrker dokumentens och signaturernas äkthet och validitet (för åtkomst till filerna, använd en PDF-läsare som kan visa bifogade filer). Hash är ett fingeravtryck som varje individuellt dokument får för att säkerställa dess identitet. För mer information, se bifogad dokumentation.
Verifikation, version: 1.22